

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתפג

ערב שבת קודש
פרשת קורח
כ"ב בסיוון ה'תשע"א

יוצא לאור עלידי
מכון ליובאוויטש שעלידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

ומקדם, שאיש את רעהו הוכיחו באהבה ובחיבה גדולה¹⁰.

"אם לדעתי ישמעו - יסדרו ההתוועדות דשבת מברכים באופן כזה שיבוא האור מהתוועדות זו גם בביתם של כל אחד ואחד מהמתוועדים, והתחלת ההבאה תהיה דווקא ביום השבת עצמו... לסדרה [=את ההתוועדות] באופן כזה - שיוכלו לסעוד סעודת שבת בביתם, ולספר גם בבית על-דבר שבת מברכים בכלל, ועל-דבר שבת מברכים מיוחד זה בפרט¹¹.
פרקי אבות - פרק ג'¹².

יום חמישי,

כ"ח בסיוון

יום הצלת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ורעייתו הרבנית ע"ה מעמק הבכא האירופי, בהגיעם לשלום לארה"ב (תש"א)¹³.
ביום זה החלה תנופה חדשה בהפצת היהדות

10) אג"ק הנ"ל ח"ד עמ' יד, 'היום יום' שם.

11) אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו כרך י עמ' ג.

12) הפסוקים דלהלן בפרק זה אינם שלמים, ולפי מה שמסר הרה"ח ר"ל שי' גרונר בשם הרבי, אין לאומרם עם שם ה' כמות-שהוא: פ"ג סוף משנה ג': "וידבר אלי". משנה ו': "אלוקים ניצב"; "בקרב אלוקים ישפוט"; "אז נדברו". משנה י"ד: "כי בצלם"; "בנים אתם". (ראה 'התקשרות' גיליונות: רעה, תטו, תקכ"ב, תרט"ט).

במשנה ט"ז צ"ל "ומצודה פרושה" בש' שמאלית.

13) קונטרס כ"ח סיוון תנש"א. פרשת הדברים בספר 'ימי מלך' ח"א פרק טו.

והמעיינות, בייסוד שלושת המוסדות המרכזיים: 'מחנה ישראל', 'קה"ת' ו'מרכז לענייני חינוך', שנמסרו על-ידי מייסדם, כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, לניהול חתנו, כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, כ"יושב ראש ועד הפועל" של כל אחד מהם¹⁴.

נקבע על-ידי כ"ק רבינו כיום סגולה¹⁵, להפצת המעיינות והיהדות חוצה והתוועדויות חסידיות. ובלשונו: "כבר נקבע על-ידי רבים מישראל ליום התוועדות וקבלת החלטות טובות¹⁶ בכל הפעולות והפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, וכבר ראו התוצאות מהתוועדויות אלה במעשה בפועל במשך יותר משלוש שני חזקה"¹⁷.

14) ראה שם ח"ב, פרקים יז-יח.

15) בלקוטי-שיחות כרך לג עמ' 274 מביא ממגילת תענית פ"ג, שבכ"ה בסיוון ערערו אומות העולם על בעלות ארץ-ישראל, והשיב להם גביהה בן פסיסא "תשובה ניצחת", וביקשו "תנו לנו זמן שלושה ימים" וכאשר "הלכו ולא מצאו תשובה, מייד הניחו בתיהם כשהיו מלאים, שדוניהם כשהן זרועות, כרמיהם כשהן נטועות, הלכו וברחו להם... ועשו אותו היום יום-טוב" וכיוון שהוויכוח התנהל בכ"ה סיוון, נמצא שביום כ"ח סיוון (בסוף שלושת הימים) היתה ההצלה בפועל מאומות העולם. ומקשר זאת עם הצלתו ביום זה, שהביאה תנופה חדשה - ע"י העמידה בתוקף עם התורה - בהעבודה ד'כיבוש הארץ' ("עשה כאן ארץ-ישראל") דחצי כדור התחנות, עד שמתבררים לא רק הניצוצי קדושה שבנכסיהם, אלא גם האומות עצמן, ש"הלכו וברחו" למקומם האמיתי, עיי"ש.

16) "להתחזק ולהוסיף... ובאופן של התעסקות בכל כוחו [=כח סיוון], ועוד יותר מכפי כוחו" - סה"ש תשמ"ט ח"ב עמ' 546.

17) ספר-השיחות תשמ"ט ח"ב עמ' 545.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

המולד: יום חמישי בלילה - אור ליום שישי, בשעה 2:56 ו-11 חלקים.

מברכים החודש: "ראש-חודש תמוז ביום השבת-קודש, ולמחרת ביום הראשון הבא עליו לטובה".

אין אומרים 'אב הרחמים'.

התוועדות בבית-הכנסת. "רובא דרובא, הנהגה ככל התוועדות הרי ראשי המדברים תובעים מאת המסובים: שייטיבו הנהגותיהם ודרכיהם; שיקבעו עיתים ללמוד דא"ח, ושיישמרו הקביעות; ואשר הלימוד יהיה על מנת לעשות ולקיים.

והנהגה כללית עניין ואופן התוכחה [=בעניינים אישיים] מבוואר היטב ב[מאמר] דיבור-המתחיל: "אם רוח המושל", אשר ראוי לכל אחד ואחד מאנשי ללמודו אליבא דנפשיה". "אמנם הוכחה זו בעת ההתוועדות היא רק על דברים ועניינים שאין בהם משום הלכנת-פנים ולא כלום, כמו שהיה מאז

4) תיבה זו "ולמחרת" נאמרת רק במצב זה, כדי לשלול את יום א' שלמחרת שבת הזו (שבת מברכים) - בשם הרה"ח ר' מרדכי שוסטערמאן ז"ל (ראה לקוטי-שיחות ח"כ עמ' 555 בהערה הראשונה).

5) ולא "הבאים" כיוון שהכוונה לראש-חודש, ולא לימים בהם הוא חל.

6) כ"ה באג"ק זו, נסמנה להלן בהערה 9 (בהיום יום' נדפס: "ללמוד").

7) כ"ה בפסוק (קהלת י, ד), במאמר, ובאג"ק (בהיום יום' "ואם").

8) נדפס בשעתו ב'קונטרס למ"ד' (ספר המאמרים - קונטרסים 'ח"ב עמ' 716), ולאחרונה בספר-המאמרים תרפ"ד עמ' רטו. במאמר זה מדובר אודות מה שגדולי הדור מוצאים בעצמם, בדקות דקות, את חטא דורם, ועל-ידיה מוכיחים את הדור, עיי"ש ובמכתב הנדפס לפני המאמר.

9) אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח עמ' רצב. 'היום יום', כד תשרי.

שבת-קודש פרשת קרח

כ"ג בסיוון

השכם בבוקר - אמירת תהילים בציבור. אחרי אמירת כל התהילים יאמרו קדיש יתום. ואם יש חיוב - יאָרצייט או אבל (רח"ל) - אומר קדיש יתום אחרי כל ספר. אחרי-כך לומדים במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחרי-כך תפילה.³

1) כך היתה עיקר התקנה דשבת מברכים (אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח עמ' תל, וכן מוכח מדבריו שם עמ' תקע"ח), כמו לגבי תקנת אמירת תהילים בכל יום, כידוע הפתק שנמצא על שולחנו של אדמו"ר מהור"י צ"ח לאחר מאסרו (אג"ק שלו ח"א עמ' תקצ"ט), אע"פ שגם היחיד חייב בה (כאמור באג"ק שלו ח"ב עמ' תקכ"ב. וראה שם בהמשך עמ' תקכ"ד: "לגודל העניין של אמירת תהילים בציבור").

אגב, כך נדפס גם בכתורת "תקנת אמירת תהילים בציבור" הנדפסת לראשונה בסידור 'תורה אור' תש"א ואילך, אחרי 'יקום פורקן' ו'מי שברך', ולאחר-מכן בראש ספרי התהילים 'אוהל יוסף יצחק' (וכן בהקדמה של הוצאת קה"ת שם). במהדורת ס' תהילים עם פירוש הצמח-צדק בשנת תשי"ג, חסרה תיבת 'בציבור', אבל ישנה (מסתמא - ע"פ הוראת הרבי) בתהילים שבסידורי 'תהילת ה' (תח"י משנת תשי"ז ואילך, ואולי עוד לפני כן).

2) הוראת כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח ב"תקנת אמירת תהילים בציבור" הנ"ל.

והוסיף על כך הרבי: "נראה לי, שבמקרה שאומרים קדיש בין ספר לספר - יאמרו מקודם ה'יהי רצון' שאחרי הספר (על-כל-פנים יאמרו - זה האומר קדיש), שעניינו סיום אמירת מזמורים, שלכן אומר קדיש אחרי-זה. ואחר-כך, כשמתחיל ספר שלאחריו - הוא מעין דבר חדש. ועל-דרך ברכת-המזון כשמחלקין סעודה לשניים (ראה שו"ע רבינו ס' רצ"א סוף ס"ג) - אג"ק של הרבי כד' י' עמ' דש ובסוף התהילים הנ"ל עמ' 223, ס' המנהגים עמ' 30 ועמ' 55.

3) הוראת כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח - אג"ק ח"ד עמ' תכג, קובץ מכתבים שבסוף תהילים 'אהל יוסף יצחק' עמ' 192, לוח 'היום יום' כו בכסלו וס' המנהגים עמ' 30.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ב בסיוון ה'תשע"א - כ"ט בסיוון ה'תשע"א

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
א'	כ"ב בסיוון	ה' סוטה פרק ד. פעמי הכן וגו'. ספר קדושה והוא ספר חמישי.. ה' איסורי ביאה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	ה' גוילה ואבידה פרק יח.	מל"ת קה. של. שלא. שלב. שלג. שלד.
ש"ק	כ"ג בסיוון	פרק ג-ה.	ה' חובל ומזיק.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת שלו. שלה. שלו. שלח. שלט.
א'	כ"ד בסיוון	פרק ו-ח.	פרק ב.	מל"ת שמ. שמא. שמב. שמג. שדמ. שמה.
ב'	כ"ה בסיוון	פרק ט-יא.	פרק ג.	מל"ת שמח. שמת. שני. שנא.
ג'	כ"ו בסיוון	פרק יב-יד.	פרק ד.	מל"ת שנב. שמו. שמו.
ד'	כ"ז בסיוון	פרק טו-יז.	פרק ה.	מל"ת נב. נג. נה. נד. שנד. שס. שסא.
ה'	כ"ח בסיוון	פרק יח-כ.	פרק ו.	מל"ת קסא. קסב. מ"ע לח. מל"ת קס. קנח. קנט.
ו'	כ"ט בסיוון	פרק כא-כב. ה' מאכלות אסורות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ז.	מל"ת שנג. מ"ע קמט.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר***		זמן ציצית ותפילין	זריחה חמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת חמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
ו', כ"ב בסיוון	2.57	4.08	4.35	5.43	9.07	12.43	1.19	7.50.2	8.18
ש"ק, כ"ג בסיוון	2.58	4.08	4.36	5.44	9.08	12.43	1.19	7.50.3	8.18
א', כ"ד בסיוון	2.58	4.09	4.36	5.44	9.08	12.43	1.19	7.50.5	8.18
ב', כ"ה בסיוון	2.58	4.09	4.36	5.44	9.08	12.44	1.19	7.50.6	8.18
ג', כ"ו בסיוון	2.59	4.09	4.37	5.45	9.08	12.44	1.19	7.50.6	8.18
ד', כ"ז בסיוון	2.59	4.10	4.37	5.45	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19
ה', כ"ח בסיוון	3.00	4.10	4.38	5.45	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19
ו', כ"ט בסיוון	3.01	4.11	4.38	5.46	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות. ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין. *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
קורח	7:13	8:31	7:28	8:34	7:21	8:35	7:29	8:32
חוקת	7:13	8:31	7:29	8:34	7:22	8:35	7:29	8:32

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעלייד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

"אם אין קמה אין תורה"

רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין דרך־ארץ אם אין דרך־ארץ אין תורה...
אם אין קמה אין תורה אם אין תורה אין קמה (פרק ג משנה יז)

ויובן... מאמר רז"ל אם אין קמה אין תורה, דקמה הוא לחם מן הארץ, ותורה היא לחם מן השמים, וצריך להיות שניהם דווקא, כמאמר המשנה כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה, ויפה תלמוד תורה עם דרך־ארץ שיגיעת שניהם משכחת עוון.

והיינו, שבכדי להשכיח ולתקן את חטא עץ הדעת צריך להיות יגיעת שניהם דייקא, תורה וקמה. והנה, ב' העניינים דתורה וקמה בגשמיות, הם לפי שגם ברוחניות (בעניין התורה ומצוות) גופא יש גם־כן ב' העניינים, לימוד התורה ועבודת התפילה:

דתורה היא מלמעלה למטה, כמו שכתוב תען לשוני אמרתך, כעונה אחר הקורא, והיינו שאינו שום מציאות, כי אם שמקבל המשכה וההשפעה מלמעלה. ותפילה היא מלמטה למעלה, כמו שכתוב סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, דקאי על עבודת התפילה שעניינה הוא העלאה מלמטה למעלה.

וב' עניינים אלו דתורה ותפילה הם ברוחניות, ומהם נמשך גם בגשמיות עניין תורה וקמה, דקמה הוא לחם מן הארץ, דוגמת עניין התפילה שהיא העלאה מלמטה למעלה, וכשם שבעבודת האדם צריך להיות גם כן קו התפילה ואינו מספיק לימוד התורה בלבד, כמו כן גם בגשמיות צריך להיות תורה עם דרך ארץ דווקא.

כמאמר רז"ל הרבה עשו כר' ישמעאל ועלתה בידם והיינו, דעם היות שהעסק בדרך ארץ גופא הוא גם כן על־פי התורה, כמו שכתוב בתחילת פרשה שנייה דקריאת שמע והיה אם שמוע תשמעו גו', הרי אחר כך כתיב ואספת דגנך גו', היינו שצריך להיות גם העסק בדרך ארץ דווקא, תורה עם דרך ארץ. וברוחניות הוא עניין התורה והתפילה.

וב' עניינים אלו בעבודה הוא עניין רצוא ושוב, ובכללות הוא ההפרש בין ב' פרשיות הראשונות דקריאת שמע: ואהבת גו' בכל לבבך ובכל נפשך הוא עניין העבודה דרצוא. והיה אם שמוע תשמעו הוא עניין העבודה דשוב.

[...] ויש מעלה בב' העניינים, המעלה בתורה היא להיותה המשכה מלמעלה למטה, והמעלה בתפילה היא לפי שעל־ידי ההעלאה מלמטה למעלה שהוא עניין של התחדשות אזי ממשיכים אור חדש.

[...] והנה, מי שתורתו אומנתו מאיר אצלו בגילוי בחינת התענוג שבתורה... שהוא תענוג פשוט שאינו מורכב בשום דבר, דאף שאצל כולם הרי התענוג שבתורה הוא בהעלם, מכל מקום, במי שתורתו אומנתו הרי זה בגילוי.

[...] ולעתיד יהיה זה בגילוי אצל כל ישראל, דזהו מה שאמרו שעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה, שהוא תענוג הפשוט שאינו מורכב בשום דבר.

אמנם מי שאין תורתו אומנתו, צריך להיות אצלו ב' העבודות דתורה ותפילה, שהוא רצוא ושוב, דכמו שהוא נמשך בגשמיות הוא עניין קמה ותורה, דיגיעת שניהם דווקא משכחת עוון (כנ"ל).

(ממאמר ד"ה ראשית עריסותיכם ה'תשט"ז. תורת מנחם כרך יז עמ' 43, 109, בלתי מוגה)

לתת לקב"ה את הטוב והמובחר

תיקון מחלוקת קורח על־ידי מתנות כהונה - להקדיש לה' את המובחר מכל דבר • מיד לאחר הקימה בבוקר יש להתפלל וללמוד, ורק לאחר מכן להתעסק בענייני רשות, אך מעט הזמן בכמות צריך להיות העיקר והקובע • המענה לטענת קורח כיום: גם אם הוא "מלא תורה", צריך לציצית ומזוזה - ביטול, אהבה ויראה • וכיצד בא הדבר לביטוי בגשמיות בברכת כהנים? • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ו"הוי' נחלתם", ולכן הנתינה להם נחשבת כנתינה להקב"ה, והכהנים "משלחן גבוה קא זכרו".⁷

ולכן - כמו שכתב הרמב"ם⁸ - גם עתה ישנו עניין זה: כשארם נותן לעני לאכול, עליו לתת לו "מן הטוב והמתוק שבשולחנו", "כיסה ערום (כמו שכתוב⁹ "כי תראה ערום וכסיתו") יכסה מן היפה שבכסותו", וכן "אם בנה בית תפילה, יהיה נאה מבית ישיבתו", כמו שכתוב¹⁰ "כל חלב להוי'".

- בכלל נחשב הרמב"ם לספר של נגלה, ואף־על־פי־כן, במקומות רבים הכניס רמזים של פנימיות התורה¹¹, וכמו כן כאן נקט הרמב"ם ג' העניינים של מזון, לבוש ובית¹² -

כלומר, שמכל העניינים שיש לאדם - ממזון, לבוש ובית - עליו ליתן את הראשון והטוב ביותר ("דאָס

א. פרשתנו: פותחת בעניין "ויקח קרח", בו מסופר אודות מחלוקת קרח על כהונת אהרן; לאחר זה מסופר אודות מטה אהרן², שהוא הוראה על אמיתות כהונתו של אהרן; ולאחרי זה מדובר על דבר מתנות כהונה³, שגם עניין זה שייך להנ"ל⁴.

עניינם של מתנות כהונה הוא - שמכל דבר שהיה לאדם, הוצרך ליתן לכהנים, הן מעניינים של אור פנימי והן מעניינים של אור מקיף: אור פנימי - כמו תרומה וביכורים, ואור מקיף - כמו ראשית הגז, שהוא עניין השייך ללבושים.

הכתוב⁵ מבאר את עניין מתנות כהונה - שמכל דבר יש ליתן את ראשיתו להקב"ה, שהרי הכהנים "הוי' הוא נחלתם"⁶, אינם מתעסקים בעניינים גשמיים

(1) שיחה זו (מלבד ס"ו) הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר (באידיש), ונדפסה בלקו"ש ח"ב ע' 326 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

(2) יז, טז ואילך.

(3) יח, ח ואילך.

(4) ראה פרש"י עה"פ.

(5) שם, יב"ג.

(6) ראה שם, כ. עקב יו"ד, ט. פ' שופטים יח, ב. רמב"ם סוף הל'

שמיטה ויובל.

(7) ביצה כא, א. וש"נ.

(8) סוף הל' איסורי מזבח.

(9) ישעי' נח, ז.

(10) ויקרא ג, טז.

(11) ראה גם תורת מנחם - התוועדות ח"ט ע' 110. וש"נ.

(12) ראה בהנסמן במפתח ללקו"ת ערך "מזון לבוש בית".

וגם את אחיך מטה לוי... הקרב איתך ויילוו עליך וישרתוך (יה,ב)

"לוי" מורה על התקשרות ודבקות בקב"ה (כמו "הפעם ילווה אישי אלי"). אולם עבודת הלוויים היא רק לסייע לכוהנים, ואילו הם עצמם אינם משרתים בקודש. איך מתיישבים שני הדברים?
אלא שהיא הנותנת: מכיוון שהלוויים עזרו לכוהנים בלבד, שהם יוכלו להיות משרתי עליון, לא הרגישו את עצמם למציאות כלל, אפילו לא מציאות דקדושה (משרתים בקודש); ודווקא התבטלות מוחלטת זו מביאה לדבקות אמיתית בקב"ה.

(לקוטי שיחות כרך כח עמ' 122)

ואני הנה נתתי לך וגו' (יה,ח)

לפי שבא קורח וערער כנגד אהרן על הכהונה בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה (רש"י)

"לפי שבא קורח וערער על הכהונה" - קורח טען ש"כל העדה כולם קדושים", ואינם זקוקים להשפעת והדרכת הכהנים.
"בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה" - כדי להדגיש את תלותם של העם בכוהנים, כיצד הם זקוקים לכוהנים כדי להעלות את ענייניהם הגשמיים לקדושה.

(לקוטי שיחות כרך יח, עמ' 219)

כל חלב יצהר... אשר יתנו לה' (יה,יב)

והוא הדין בכל דבר שהוא לשם האל הטוב, שיהיה מן הנאה והטוב... וכן הוא אומר כל חלב לה' (רמב"ם סוף הלכות איסורי מזבח)

כשהתעוררה שאלת סדר הלימודים בשיבות ובבתי-ספר דתיים בארצות הברית, עמד כ"ק אדמו"ר הריי"צ על כך שלימודי הקודש יתקיימו בבוקר, שאז הראש רענן, ואילו לימודי החול יתקיימו אחר-הצהרים.
וטעמו ונימוקו עמו: הזמן המוכחר והמשובח, שהוא בחינת 'חלב', יש להקדיש לגבוה.

(לקוטי שיחות כרך ב עמ' 326)

ברית מלח עולם (יה,יט)

מלח מצד עצמו אין בו טעם. לעומת זאת, בשר ולחם יש בהם טעם, ובכל זאת המלח משביח את טעם הבשר. 'לחם' ו'בשר' מסמלים את לימוד הנגלה דתורה, שבה יש לאדם השגת המהות (טעם). 'מלח' מסמל את פנימיות התורה, שכאשר היא בפני עצמה אין בה טעם, כי בלימוד פנימיות התורה יש רק השגת המציאות (ולא המהות).
כשם שעל-ידי נתינת המלח על-גבי הבשר מיתוסף לבשר טעם, כן על-ידי לימוד הנגלה והחסידות גם יחד, מיתוספים מתיקות וטוב-טעם בלימוד הנגלה.

(ליקוטי תורה ויקרא ה,ג)

ולכן כשדובר במדינה זו - אמריקא - אודות סדר הלימודים בשיבות, עמד הרב¹⁸ בתוקף על כך שבשעות הבוקר ילמדו לימודי קודש דווקא, ולימודי חול יהיו רק אחר חצות היום, כיון שבבוקר, כשהראש הוא לאחר מנוחה ("אויסגערוט"), זהו הזמן הטוב ביותר, וכפסק הרמב"ם¹⁹ "כל חלב להוי", ורק במשך היום, אזי יכול לעסוק בעניין "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה"¹⁹.

ועניין זה נוגע לבעלי עסק: אף שעסקם הוא ב"עובדין דחול" - עליהם לדעת שהעיקר הוא תורה ותפילה, ואת הזמן הראשון והטוב ביותר ביום יש ליתן להקב"ה. לכל לראש צריכים להתפלל, אחרי התפילה צריכים ללמוד (כדין - שצריך לילך "מבית הכנסת לבית המדרש"²⁰), ורק אחר כך לאכול פת שחרית (כפסק הצמח צדק²¹ שפת שחרית היא אחרי התפילה, וכיון שמבית הכנסת צריך לילך לבית המדרש, נמצא שפת שחרית היא גם אחרי הלימוד), ורק אחר כך אפשר לעסוק בענייני הרשות.

יש לדעת שהעיקר הוא תורה ותפילה, ולא שבעיקר יהיה שקוע בעסק, וילמד "פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית"²² רק כדי לצאת ידי חובת השולחן-ערוך, לומר את התיבות ולא לשמוע מה שפיו מדבר, ולא להתבונן במה ששומע. את הזמן הטוב ביותר, את הכוחות הטובים ביותר, את יגיעת הראש ואפילו את יגיעת הכפיים²³ - יש ליתן לתורה ותפילה.

הן אמת שתרומה צריכה להיות "ראשית ששיריה ניכרין"²⁴, וכן הוא גם במעשר שצריך להיות חלק עשירי, וכפי תקנת אושא "אל יבזבז יותר מחומש"²⁵ - מלבד מה שכתב אדמו"ר הזקן²⁶ שכאשר מדובר אודות הצלה, "לא גרעה רפואת הנפש כו' וכל'²⁷ אשר

18) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ו ס"ע שעו ואילך, ובהנסמן בהערות שם.

19) פ' ראה טו, יח.

20) ברכות ומו"ק בסופן. שו"ע אדה"ז או"ח רסקנ"ה.

21) פס"ד לאור"ח ספ"ט.

22) מנחות צט, ב. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ג ה"ד.

23) ראה תורת מנחם - התוועדויות ח"ה ע' 69 ואילך. וש"נ.

24) עירובין לו, ב. וש"נ.

25) כתובות נ, רע"א. וש"נ.

26) תניא אגה"ק ס"י. וראה אגה"ת פ"ג.

27) איוב ב, ד.

ערשטע און דאָס בעסטע (" לכהן שבנפשו פנימה, כלומר לעניינים של קדושה, שהרי "עני" (שצריכים ליתן לו מזון ולבוש) קאי על הנפש האלקית אצל בינוני¹³.

ובנוגע לבית - כותב הרמב"ם בפירוש "בית תפילה", שזהו להקב"ה.

בכדי שפרטי ההנהגה יהיו באופן זה, צריכה להיות הכנה כללית - שזהו שמסיים הרמב"ם "הקדיש דבר כו' וכן הוא אומר כל חלב להוי", שצריכה להיות הכנה כללית שהעיקר הוא "להוי", ואז נעשים גם פרטי הנהגותיו בענייני מזון לבוש ובית באופן שהטוב ביותר נותן הוא לכהן שבנפשו פנימה.

ועניין זה נוגע גם בגשמיות, כי מכיוון שזהו עניין של מתנות כהונה, הרי בעניין זה ישנה הוראה - המעשה¹⁴ באחד שנתן פחות מעשר ממה שהיה צריך ליתן, ולשנה הבאה היה לו רק אותה כמות כפי שהיה צריך ליתן לכהן.

ב. וכן הוא גם בנוגע לזמנים: ישנם זמנים שבהם אין לאדם שייכות להוויות העולם, ובכלל הרי זה שנותיו הראשונות של האדם, וישנם זמנים שבהם עסוקים בהוויות העולם. וכן במשך השנה ישנם ימי החול שבהם טרודים, ושבתות ומועדים שבהם אין טרודים, ובפרט ראש השנה ועשרת ימי תשובה, שאז הוא "קירוב המאור אל הניצוץ"¹⁵.

יש לדעת ש"כל חלב להוי": יש לתת להקב"ה את הזמן הראשון והטוב ביותר. בכל יום גופא, הזמן הטוב והרגוע ביותר של האדם הוא מיד בקומו בבוקר, שאז ראשו רגוע - זמן זה יש לתת להקב"ה, כמו שכתוב¹⁶ "ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה גו'", ופירש כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁷: "ראשית עריסותיכם" - "דתיכף ומיד בקום האדם מעריסתו, יתנו לה' תרומה", שעליו ליתן זמן זה להקב"ה.

13) היפך מהלל, שהוא "גומל חסד עם העלובה" - תניא פכ"ט. ראה לקו"ת בחוקותי מט, א.

14) תוד"ה עשר תעשר - תענית ט, א. תנחומא ראה יו"ד (באבער - ז). יל"ש ראה רמז תתצב.

15) קונטרס העבודה ספ"ה. סה"מ קונטרסים ח"א יא, א.

16) שלח טו, כ.

17) סה"מ שם קכח, א. קסה, א.

פרשת קורה

אתה וכל עדתך הנועדים על ה' (טז,יא)

עיקר חטאם של קורה ועדתו היה בכך שהתנגדו לשם הוי', המורה על הנהגה על-טבעית ועל-שכלית. זה שאמרו רז"ל במדרש "מה ראה קורה לחלוק על משה, פרה אדומה ראה". כלומר: קורה חלק על החוקים שבתורה, שהם מצוות על-שכליות. ולכן נסמכה פרשת חוקת לפרשתנו.

(ספר השיחות תש"א, עמ' 137)

ויקם משה וילך אל דתן ואבירם (טז,כה)

כסבור שיישאו לו פנים ולא עשו (רש"י)

לפנינו לימוד נפלא בהלכות אהבת-ישראל:

בפסוק הקודם נאמר שהקב"ה אמר למשה "העלו מסביב למשכן קורה דתן ואבירם", היינו שכבר נגזר גזר-דינם של הרשעים הללו ומשה רבנו לא היה יכול עוד לומר להם דבר בענייני; ובכל-זאת חיפש דרך ועצה להציל את דתן ואבירם מלרדת חיים שאולה, על-ידי שעמד לפניהם בהדרת-מלכות וקיווה ש"שיישאו לו פנים".

על אחת כמה וכמה כאשר מדובר על יהודי שהוא בגדר תינוק שנשבה לבין העמים, בוודאי ובוודאי שחוב קדוש על כל אחד ואחד לעשות את כל התלוי בו כדי להצילו ולקרבו אל אבינו שבשמים.

(לקוטי שיחות פרשת קורה, כרך כה, עמ' 98)

וירדו חיים שאלה (טז,ל)

אדם צריך לזהר מלהוריד את התורה, שהיא תורת חיים, לשאול תחתית של הקליפות. שכן לימוד התורה שלא לשמה מוריד את התורה לתוך הקליפות ר"ל.

(לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 329)

ויגמול שקדים (יז,כג)

הממהר להפריח מכל הפירות (רש"י)

כאשר יורד ונמשך שפע אלוקי לעולם הזה הגשמי, בכל היכל שבו השפע עובר דנים את האדם שבעבורו נועדה השפעה זו, אם הוא ראוי לקבלה. אם האדם יוצא חייב בדינו, מתעכבת ההשפעה בעולמות העליונים, כחסד רוחני, ואינה נמשכת לעולם כחסד גשמי. אך כשנמשכת השפעה על-ידי אהרון ובניו הכוהנים, היא יורדת במהירות דרך כל העולמות, ללא דין ומשפט, בבחינת "עד מהרה ירוץ דברו".

(לקוטי תורה במדבר עמ' נה)

לאיש יתן בעד נפשו", אבל אין זה עניין הצדקה - אבל אפילו כאשר כל היום מנוצל לעסק ומיעוטו לתורה ותפילה, הרי מיעוט זה הוא עיקר כל היום, ולכן הרי זה צריך להיות ה"חלב".

וההכנה הכללית לזה צריכה להיות קבלת עול, שמיד בקומו משנתו יאמר "מודה אני" בקבלת עול, ותהיה אצלו ההנחה ("דער אפלייג") ש"כל חלב להוי" כנ"ל, ועניין זה נוגע גם בגשמיות, כנ"ל.

סגולה - יש צורך במשה רבינו; אבל דור המדבר, שהיה "דור דעה"³³, ואצל שבועים הזקנים היה עניין "ואצלת מן הרוח"³⁴, ועל-ידם נמשך עניין זה בכל שישים רבוא בני-ישראל עם הנשמות פרטיות³⁵, הרי מכיוון שאוחזים במדריגת האצילות - טענו הם - "מדוע תנשא", לשם מה זקוקים למדריגה נעלית יותר?

על דרך זה ישנה גם עתה טענת קרח זו (שהרי כל העניינים שהיו בשעת יציאת מצרים ישנם גם לאחר

בעלי עסק, אף שעסקם ב"עובדין דחול" - עליהם

לדעת שהעיקר הוא תורה ותפילה, ואת הזמן

הראשון והטוב ביותר ביום יש ליתן להקב"ה

(זה), שטוען: מכיוון שהוא בעל תורה, הרי די בכך, ואין צורך ביותר מזה -

על כך אומרים³⁶, שאין מספיק ב"טלית שכולה תכלת", אלא צריך להיות ציצית דווקא, שעניינה יראה וביטול³⁷. וכן "בית שמלא ספרים", שהוא מלא תורה, חייב במזווה, שבמזווה ישנן ב' הפרשיות "שמע" ו"והיה אם שמוע", שבפרשת "שמע" נאמר³⁸ "ואהבת", ופרשת "והיה אם שמוע" ענינה יראה.

וזהו עניין המזווה: כשם שהמזווה שומרת על הבית וכל אשר בתוכו, כמו כן ב"בית שמלא ספרים", שיש בו תורה - אם אין בו אהבה ויראה אזי חסר בעניין התורה, כיון ש"אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחא לעילא"³⁹. וזהו "בית שמלא ספרים חייב במזווה", היינו, שהאהבה ויראה שומרים על התורה,

ג. קרח חלק על כהונת אהרן. טענתו של קרח היתה שאין צורך לתת "כל חלב" לכהן, כיון ש"כל העדה כולם קדושים ובתוכם הוי' ומדוע תנשא"²⁸.

יש טענה שאפילו בשעה שאין עוסקים בתורה הרי גם אז "אכל בי עשרה שכינתא שריא"²⁹, שעניין זה הוא אפילו בשעה שאינם עוסקים בדברי תורה³⁰; ואפילו אם הוא אחד - הרי יש לו נפש אלקית, ואפילו לקל שבקלים יש נשמה, אלא שהיא בבחינת מקיף³¹, ובמילא, בכל מקום שהולך, הולך הוא יחד עם הנשמה ועם הקב"ה, ואם כן - "מדוע תנשא"³²?

ובפרט אם הוא בעל תורה - יכול הוא בודאי לעשות כרצונו, שהרי "תורה מגנא ומצלא", "עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה"³², וממילא יכול הוא לדבר כו', והתורה תגן עליו.

- איתא במאמר חסידות, שטענת ופלוגתת קרח נגד משה ואהרן היתה, שכיון שכולם הם נשמות דאצילות, אין צורך בעניין של "תנשא". בדורות שלאחרי זה, שבהם נשמות דאצילות היו רק יחידי

28 פרשתנו טז, ג.

29 סנהדרין לט, א.

30 ראה תניא אגה"ק סכ"ג. ירושלמי עירובין פ"א ה"י בקרבן העדה ד"ה וכמה. תוספות נדרים ח, א. ואכ"מ.

31 תניא ספ"א.

32 סוטה כא, א. עיי"ש.

33 פסיקתא פרשת פרה פי"ד, ט. במדב"ר פי"ט, ג. וש"נ. וראה לקו"ת שלח לו, ב.

34 בהעלותך יא, יז.

35 ראה תניא פל"ז (מח, א).

36 ירושלמי סנהדרין פי"א. במדב"ר פי"ח, ג. תנחומא פרשתנו ב.

37 כמבואר בהמאמר (מהנחה בלתי מוגה).

38 ואתחנן ו, ה.

39 תקו"ז ת"י (כה, ב), הובא בתניא פל"ט. וראה פסחים ג, ב (ובנצרו"ז לתקו"ז שם). וראה גם מכתב כ"ח תשרי שנה זו

(אגרות-קודש ח"ע' ח). בהערה.

שתהיה כראוי, "שירתו קודמת לחכמתו" - רק אז "חכמתו מתקיימת"⁴⁰. ו"כל האומר אין לו אלא תורה כו"⁴¹.

ד. עונשו של קרח היה "וירדו חיים שאולה"⁴². ואיתא על זה⁴³, שהחידוש בזה היה צירוף ה"שאל" עם "חיים". נמצאים ב"שאל תחתית", שקועים ברע ובעומק רע, וחושבים שחיים; טוענים ש"כולם קדושים", מכיוון שיש לו נשמה, ולכן בכל מקום שנמצא הרי הוא עם הקב"ה ("ובתוכם ה"). טענתו של קרח ש"כולם קדושים" היא אכן אמת. בכל מצב שהוא, יש בו נשמה ויש בו תורה.

אבל אף-על-פי-כן הרי הוא שקוע ב"שאל" - שכן, מה היא פעולת התורה, בשעה שהתורה נמצאת במקום אחד, והוא נמצא במקום אחר?

יתירה מזו: כמו שכתוב אדמו"ר הזקן⁴⁴ שכאשר לומדים תורה שלא כראוי, אזי נמצאת התורה בגלות בקליפות, וזהו מה שכתוב בתנאי⁴⁵ "כמשל האוחז בראשו של מלך... וטומן פניו" במקום שהוא "מלא צואה". וזהו פירוש נוסף בתיבות "חיים שאולה" - שלוקח עמו את התורה, שהיא חיים, לשאל תחתית. והעצה לזה היא "מתנות כהונה" - לתת את זמנו הטוב ביותר, ואת כוחותיו הטובים ביותר, לתורה ותפילה. הן מ"מזון", הן מ"לבוש" והן מ"בית" - ייתן את ה"ראשית", הטוב ביותר, להקב"ה. והכנה כללית לזה - שמיד בקומו משנתו יאמר "מורה אני" בקבלת עול.

ועל-ידי עניין מתנות כהונה - ישנו עניין ברכת כהנים, "יברכך גוי ושמרך"⁴⁶, "בבנים" ו"בממון"⁴⁷ וכו', ובאופן ד"פרח מטה אהרן"⁴⁸, היינו, ש"עד מהרה ירוץ דברו"⁴⁹ - ההמשכה אינה נפסקת אלא יורדת

למטה⁵⁰; "שקדים" - שוקד על הטוב⁵¹, בכל הדברים הטובים, בכל המצטרך לו בגשמיות וברוחניות.

* * *

ה. שבת זו היא שבת מברכים חודש תמוז, חודש הגאולה דנשיא ישראל⁵².

כאשר מוציאים אדם משביה, מבור עמוק, הרי הסדר הוא שבתחילה מוציאים את הראש, אחר כך את הגוף (האמצע), ואחר כך את הרגליים. ונמצא, שכאשר ישנה גאולת הראש (ובענייננו: גאולת נשיא הדור), הרי זו הודעה שבקרוב ממש ("באלד באלד") תהיה גם הגאולה של האמצע, וכן של הרגליים והעקביים.

יתרה מזו: כיון שהראש קשור עם כל הגוף, הרי כל זמן שעדיין לא הוציאו את כל הגוף מהשביה - הרי גם עבור הראש אין זו גאולה שלימה. וכאשר ישנה גאולת הראש, הרי זו הודעה שבקרוב ממש (כיון שיכול להימשך זמן קצר בלבד) באה גם הגאולה של הרגליים.

והתחלת ההמשכה על עניין זה היא בשבת מברכים - כפי שאנו מתברכים בברכת החודש: "יחדשהו כו", היינו, שכל העניינים שצריכים להימשך בחודש זה יומשכו באופן המתאים, בכל פרטי הלשונות שאומרים בברכה זו, ומסיימים "ונאמר אמן" - ש"אמן" הוא לשון התאמתות⁵³, ובגימטריא "הוי" אדני⁵⁴, דהיינו שכל זה יתאמת בכל המדרגות, בשם הוי' ושם אדני, שהם עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא, והיינו, שהגאולה תומשך בכל המדרגות, גם בבחינת עקביים.

* * *

ו. נעשה מנהג "לקחת" איזה עניין לחזור בכתב-כנסת ("מיטנעמען עפעס אין די שולן"). הנקודה בפרשה זו היא עניין "ויקח קרח",

50 ראה לקו"ת שם.

51 ראה לקו"ת שם, ב. נו, ב.

52 בהבא לקמן - ראה מכתב כ"ט סיון; א' תמוז; ו' תמוז שנה

זו (אגרות-יקודש ח"ט ע' קמ; ע' קמו; ע' קעא).

53 ראה שבועות לו, א ובפרש"י.

54 ראה סה"מ מלוקט ח"ד ע' כה. וש"נ.

קניין רק מרצון

בשיחתו בעניין חטא העגל (לקוטי שיחות כרך יא, עמ' 145 ואילך) מזכיר הרבי את העובדה ש"אי אפשר שאדם יקנה דבר נגד רצונו". בהערה שם הוא מביא את דברי החתם-סופר ורבי עקיבא איגר וכן את דברי המשנה למלך, ואחר-כך מסיים:

ועל-פי-זה תתורץ קושיית הרשב"א (מובא בשיטה-מקובצת בבא מציעא שם) על השיטה, שבקניין דאורייתא גם אם אין מכוין מהני, מהסוגיא דעודר בנכסי הגר.

ושוב מוסיף הרבי בשולי הגיליון:

העיר חכם אחד שמה שכתוב כאן בשם החתם-סופר (והרב עקיבא איגר), ושעל-פי-זה מתורצת קושיית הרשב"א בשיטה מקובצת - שכן כתוב בשו"ת צמח צדק חלק יורה דעה סימן רל ובחלק אבן העזר סימן קנט.

[אך הרבי מגיב על-כך:]

אבל ב'פסקי דינים' (=להצ"צ) או"ח סימן תמח תירץ לכאורה תירוץ אחר.

ועוד באותה שיחה (הערה 47):

ואף שכתב הנימוקי יוסף... והרשב"א בחידושו בגיטין (כא),... והריטב"א ביבמות... ובבבא בתרא (שם) שהיכא דדעת אחרת מקנה, קונים גם בלא כוונה - הרי חילק הקצות-החושן (סימן ערה סכ"ה) "דהיינו דווקא בלא כוונה אבל אם כיוון שלא לקנות ודאי אינו קונה בעל כרחו".

ה'יחידה' קונה

ומעניין לעניין: בקונטרס עניינה של תורת החסידות (משיחת י"ט כסלו תשכ"ו) מתרץ הרבי קושיא של הרשב"א: מכיוון שקניין ד' אמות ("ארבע אמות של אדם קונות לו בכל מקום") הוא

מטעם קניין חצר, איך אפשר שקניין ד' אמות יהיה אלים יותר מקניין חצר (קושיא זו הובאה ב'מגיד משנה' הלכות גזילה ובבית יוסף שם)?

והביאור שם בדרך החסידות: בד' אמותיו של אדם מתפשטת בחינת ה'יחידה' שבו, ולכן קונות לו לאדם שלא באמירתו ודעתו, כי בבחינת היחידה אינו נוגע עניין הדעת והשכל. אלא שהתפשטות היחידה בד' אמותיו הוא דווקא בשביל קניין חפץ - הקניית דבר גשמי שמחוץ לאדם. שכן הכוחות הפנימיים של האדם אין ביכולתם להמשיך את היחידה, והיא מתגלית רק בשעה שצריך לברר דבר גשמי שמחוץ לאדם - היינו הקניית חפץ לרשותו של האדם כדי לבררו ולזכרו על-ידי שימוש בו לשם שמים.

* * *

הרשב"א במסכת נדרים יא, ב בשם הראב"ד סבור שהבכור נאכל רק לזכרי כהונה. אמנם הרבי (לקוטי שיחות כרך כג עמ' 134) מביא את דעת ה'לחם משנה' להלכות נדרים פרק א' הלכה יא החולק על כך.

בעניין תנאי בגט הרבי מציין (לקוטי שיחות כרך ח עמ' 58 הערה *48) את דברי הרשב"א בגיטין פד, ב, לגבי איסור קיומו של התנאי שגורם לתחילת נישואין באיסור, למרות שאחר-כך יחול הגט למפרע, ומציין עוד לבית יוסף לטור אבן העזר סימן קמג ד"ה והרשב"א כתב.

לגבי סומא לעניין חיוב במצוות - מביא הרבי (לקוטי שיחות כרך טז עמ' 219), וזה לשונו: "דעת חידושי הרשב"א ב"ק פז,א דלר' יהודא פטור לגמרי מכל המצוות ואפילו מדרבנן, והיינו דרב יוסף דקאמר אנא לא מפקידנא ועבידנא", ומציין עוד לתוספות במסכתות עירובין וראש השנה, וכן ריטב"א בקידושין.

רחיצת ידיים – טהרה או קדושה?

בשנת תשמ"ט נדפסה שיחה ב'ליקוט' השבועי לפרשת כ"תשא (מופיעה בלקוטי שיחות כרך לא עמ' 184-190) ותוכנה: שיטת הרמב"ם (הלכות תפילה פרק ד הלכה ג) שקודם תפילת שחרית "רוחץ פניו ידיו ורגליו" ככהן שמקדש ידיו ורגליו קודם העבודה (שו"ת ושב הכהן סימן א); שיטת אדמו"ר הזקן בזה בשולחנו (אורח חיים מהדורה קמא סימן ד סעיף א); שני הגדרים שברחיצת הכהנים – קדושה וטהרה.

בשו"ת ושב הכהן ביאר שטעמו של הרמב"ם בעניין רחיצת ידיים וכו' הוא כדברי הרשב"א (שו"ת חלק א' סימן קצא). אבל דין רחיצת ידיים מטעמו של הרשב"א הביאו אדמו"ר הזקן בשולחנו, ומבאר הרבי כי הם שני גדרים: לפי הרמב"ם הוא מצד טהרה, ואילו אדמו"ר הזקן (והרשב"א) סבורים שזהו מצד קדושה.

קשה ליישב

יהודי תלמיד חכם גדול – הרה"ג ר' אליעזר דוד בראנד מירושלים ת"ו – פנה אל הרבי בחורף תשי"ז, ואגב דיווחו לרבי על נישואי בתו כתב, כי ביקש לתרץ קושיא של רבי עקיבא איגר על הר"ן במסכת נדרים ע"ט, א – על-פי דברי הרשב"א במסכת קידושין דף נ' כו'.

הרבי, באיגרת מי"ז אדר שני תשי"ז (אגרות-קודש כרך יד עמ' תק"תקא), דוחה את תירוץ וכותב:

צריך-עיון גדול איך אפשר ליישב כן דעת הר"ן כיון דפליג הוא עם הרשב"א בהנ"ל. עיין ר"ן קידושין שם.

טריפה או רק גורם לה

בהלכות שחיטה פרק שמיני הלכה כג כותב הרמב"ם: "לחי העליון שניטל טרפה", ותמהו עליו בנושאי-כ"ליו: "איך יעלה על הדעת להוסיף על

הטריפות, שלא נזכר טריפות זה בתלמוד". הרשב"א בתורת הבית (הלכות טריפות שער שני בית שלישי (מב,א)) כתב על הרמב"ם:

"דברי רבינו נראים, אלא שיש להתיישב בדבר, מפני שאם כן מפני מה לא נשנית טריפותו במשנתנו, ולא נזכר בגמרא גם כן". לעניין זה מוכיח הרבי בשיחתו משנת תשמ"ה ('יין מלכות' עמ' 236-237) מדברי הגאון הרוגוצ'ובי, שיש שני סוגי טרפות: (א) טרפה ש"זה בעצמו גרם לה" (שתמות. ב) טרפה ש"לא זה בעצמו גרם לה" שתמות, אלא שזו היתה "סיבה" לדבר אחר שיגרם שתמות.

ולפי זה מתורצת קושיית הרשב"א: המשנה ("אלו טרפות") מנתה רק סוג טרפות שהם עצמם גורמים למיתה, וזהו "אלו טרפות" – טרפות מצד עצמם, ואינה מונה את סוג הטריפות שהם סיבה לדבר אחר שיגרם למיתה.

ספירת העומר והבאתו

לפני מספר שנים התפרסמו הערות שהחזיר הרבי בשנת תשל"ב על חידושי תורה שכתב הרה"ג ר' ישראל יצחק פיקארסקי ז"ל, ראש ישיבת תומכי תמימים המרכזית 770, בעניין שתי הלחם שנפסלו. ההערות נדפסו ב'הערות וביאורים' אהלי תורה נ.י. (גליון תקטו) שהופיע לקראת שבת קודש פרשת תצווה תשס"ו (ומשם – באגרות-קודש כרך ז"ך עמ' תקלב"ג).

בין השאר כתב הרב פיקארסקי:

"אם-כן מבואר מדברי הרשב"א מנחות דף ד', דעומר אם היה אונס שלא יוכלו להקריבו בזמנו יכולים להקריבו למחר ולא אמרינן בזה עבר זמנו בטל קרבנו".

ועל זה ציין הרבי [בתחילת דבריו הדגיש הרבי שהוא כותב את הערותיו בחפזון ("ואני כתבתי בחפזי") וללא ספרים ("הספרים הנ"ל אינם עתה תחת-ידיי")]:

באם נפרש כן – הרי אז יתחילו וספרתם לכם ממחרת השבת (לא) מיום הביאכם גוי' כ[י] א[ם] יום קודם. ובכ[ל] ז[את] לא אשתמיט חנ"א כו'.

שחלק על כהונת אהרן וטען ש"כולם קדושים". יש טוענים ש"כולם קדושים", כל אחד יכול לפסוק כרצונו, כל אחד הוא "פוסק" – מה מותר ומה אסור. ולכן, צריכים לדעת, שזו היתה שיטת קרח, וכתוצאה מזה נעשית מחלוקת גם ביניהם עצמם – "מחלוקת כו' שאינה לשם שמים זו מחלוקת קרח וכל עדתו"⁵⁵. צריך להיות ביטול לבעלי תורה, לאלו שיכולים לפסוק על-פי תורה, שהפסק שלהם פועל גם על המציאות, כידוע שהתורה היא "בעל-הבית" על המציאות⁵⁶.

עוד יש "לקחת" מפרשה זו את העניין המדובר אודות מתנות כהונה, כפי שמבאר הרמב"ם⁵⁷: "כל חלב להוי"י", שכאשר נותנים לעני – שכזה נותן הוא להקב"ה, כמו שכתוב⁵⁸ "מלוה ה' חונן דל" – צריך ליתן מהמובחר, וכן הוא בבית-תפילה.

כלומר: את הטוב שבזמנו, את הטוב שבכוחותיו, את הטוב שבכל מה שיש לאדם, שהדבר הטוב והיקר ביותר לאדם הוא ילדיו – עליו לתת את ילדיו להקב"ה, ואת הזמן הטוב ביותר של ילדיו, שהם שנותיהם הראשונות.

ואז זוכים לברכת כהנים: "יברכך" – בבנים ובממון, "וישמרך" – שהממון ינוצל לעניינים בריאים ושמחים. וכמדובר פעם⁵⁸, שבכך שיש לאדם ממון בלבד, עדיין אינו מובטח ("מ'איז נאך ניט באוואָרנט"), כי בשעה שהכסף מתבזבז על רופאים, הרי מוטב להיות בריא

55) אבות פ"ה מ"ז. וראה ספר החיים (לאחיו של המהר"ל) חלק גאולה וישועה פ"ג. וראה גם קונטרס "שלום יהי" (נ.י. תשמ"ט) ס"ה (ע' לו ואילך). וש"נ.

56) ראה ירושלמי כתובות פ"א ה"ב. וש"נ. הובא בש"ך (ושו"ע אדה"ז) יו"ד סקפ"ט סקי"ג (סקב"ג).

57) משלי יט, יז.

58) ראה תורת מנחם – התווערויות ח"ד ע' 74. ח"י ע' 140.

ושלא ישתכר את הדולרים שיצטרך לשלם לרופאים. וזהו "וישמרך" – שהממון ינוצל לעניינים בריאים ושמחים.

ומסיים: "וישם לך שלום"⁵⁹ – "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום"⁶⁰, שגם כאשר העניין של "בכל אשר תעשה", הכלי לברכה, הוא כלי מועט – ישנו עניין השלום שהוא "מחזיק ברכה".

ואחר כך – מתחיל עניין "ואני אברכם"⁶¹, שתוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר⁶². כאשר נותנים להקב"ה מתנות כהונה, כדברי הגמרא²⁹ "אלקיכם כהן הוא" – אזי "ואני אברכם", שהוא מרובה על העיקר.

ב"ואני אברכם" ישנם שני פירושים⁶³: (א) לכהנים. (ב) לישראל. ועל-פי הנ"ל: "אברכם" לכהנים – שבנפשו, דהיינו ברכה ברוחניות, שתהיה לו חיות ועריבות ("געשמאַק") בלימוד התורה וקיום המצוות, וברכה לישראל – שהוא עניין "בכל דרכיך"⁶⁴, ובגשמיות בכל המצטרך.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת קרח ה'תשי"ד. תורת מנחם כרך יב עמ' 54-61)

59) נשא ו, כו.

60) עוקצין פ"ג מי"ב.

61) שם, כז.

62) ב"ר פס"א, ד. תנחומא (באבער) ס"פ חיי שרה. וראה קונטרס "חנוך לנער" קרוב לסופו (ס"ע 48).

63) חולין מט, סע"א. הובא בפרשי" עה"פ.

64) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג.

מאת הרב מרדכי מנשה לאופר

'כוח' לעמוד 'הכן' לגאולה

נשיא דורנו יכול לתבוע

..אף-על-פי שנמצאים אנו בעולם הזה התחתון בגלות, בגלות זה האחרון, ושם גופא - בחצי כדור התחתון (המקום של רוב מניין ובניין בני-ישראל בזמננו) - הרי אדרבה: דווקא ממצב ומצב ומקום התחתון והגלות, עד בתחתון שאין תחתון למטה ממנו - נפעלת העלייה הכי גדולה ובכל הדרגות והדרות שלפני ושלמעלה מזה, כולל גם רחצי כדור העליון והדרות הנעלים ביותר. . עד להעלייה של הגאולה האמיתית והשלימה, גאולה לכל העולם כולו (כולל חצי כדור העליון), ועבור כל הדרות כולם. .. יש לומר, שכשם שזה בנוגע לכללות עניין הגלות וגאולה, כך הוא גם בנוגע למקום פרטי שנמצאים בו ב"חצי כדור התחתון" - שהיות שזה ה"מקדש מעט" המקום ששם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קבע את מקומו, בתור המקור להפצת המעינות חוצה בכל העולם כולו, הרי דווקא במקום ומקום זה נפעלת הגאולה ובניין בית המקדש השלישי, "מקדש אד" כוננו יריך".

..שאת זה יכול כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לתבוע להביא בפועל, שלכל לראש נעשה הגילוי ד"מקדש אד" כוננו יריך" במקום זה ("שבע מאות ושבעים") שבו הוא חי ופעל עבודתו במשך עשר שנים האחרונות שלו, הסך-הכול דכל עבודתו.

..בעמדנו בזמן ומקום זכאי - בחודש השלישי, ובית משולש, בית תורה תפילה ומעשים טובים. . ושם גופא, ביום כ"ח סיון - כשעומד בגלוי הכוח של כל חודש השלישי (ג' פעמים ג' פעמים ג'), שעניינו: המשכת וגילוי אלקות למטה באופן של קיימא - מקבל כל יהודי תוספת כוח וחזיון לקיים השליחות דדורנו זה - שעליו ישנו השליחות והאימרה של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שצריכים לעמוד "הכן כולכם" לקראת קבלת הגאולה האמיתית והשלימה, ובראשם - משיח צדקנו, דוד מלך ישראל...

(שיחת כ"ח ניסן ה'תשנ"א. התוועדות תנש"א כרך ג עמ' 382-384)

לעתיד תתמלא משאלתו של קרח

על-פי הידוע גודל מעלתו של קרח בפנימיות העניינים - שקרח רצה שהלויים יהיו למעלה מהכוהנים, כדוגמת אופן ההנהגה דלעתיד לבוא, כמבואר בתניא. . וזהו "הכוהנים הלויים" - שמעלת הכוהנים תבטא בזה שהם לוויים. שעניין זה קשור עם מעלת הגבורות על החסדים, "כמעלת הזהב על הכסף" (תניא שם) - זאת אומרת, ששאיפתו של קרח תתגשם בפועל לעתיד לבוא!..]

ולכן, מבלי הבט על מה שנתבאר... שעניינו של קרח הוא להרוס את העניין דאות ה"א שעל-ידה נברא מציאות העולם הזה - הרי כל זה הוא רק בנוגע לעולם הזה, אבל בנוגע לעולם הבא, לעתיד לבוא, תתגלה מעלתו של "קרח" בהתאם לאמיתת עניינו.

וכידוע הפירוש במאמר רז"ל אודות קרח ועדתו שאין להם חלק לעולם הבא - שזהו לפי שהם בדרגה עליונה עד כדי כך שעולם הבא אינו נחשב לשכר עבורם!

ועל-פי זה מובן בפשטות מדוע ישנה פרשה בתורה בשם "קרח" - כי מצד אמיתית ופנימיות העניינים הרי מעלתו של "קרח" גדולה ביותר.

(התוועדות תש"ב כרך ד, עמ' 1788)

הרשב"א - מחדש ופוסק

- ההספק הגדול של הרשב"א ממחיש את המושג "הצלחה בזמן" • שיטתו ברחיצת ידיים כשיטת אדמו"ר הזקן • הסבר שנתן הרבי על-פי הרוגצ'ובי ביישוב דבריו של הרשב"א על הרמב"ם • אם נדחתה הבאת העומר, ממתי תתחיל הספירה? • ומדוע קניין ד' אמות יקנה יותר מקניין חצר? • מקבץ תורני משיחות הרבי שבהן דן בדברי הרשב"א • רשימה שנייה

הצלחה בזמן!

באגרות קודש (כרך ח' עמ' מג) כותב הרבי לאחד שהתנצל ככל הנראה על חוסר סדר בזמן: מה שכותב שאין אצלו סדרים קבועים, הנה ידוע לו דרישת תורת הדא"ח שצריך להיות מוח שליט על הלב ובמילא במידה גדולה אפשר לפעול בעצמו שבשעה שעוסקים בענין אחד אין חושבים כלל וכלל על דבר ענין השני ובמילא אינו מבלבל, ועל-דרך סיפורו של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע על-דבר הרשב"א שבתח ידוע לו. מקור הדברים ב'רשימת היום' תרצ"ה עמ' שסז: "אריכות ימים פירושה, שכל יום בפני עצמו ארוך, [דהיינו] הצלחה בזמן. וזה היה אצל הרשב"א. כך אמר [אדמו"ר] מהר"ש נ"ע".

בהרחבה סיפר על-כך הרבי בהתוועדות כ' שבט תש"ל:

הרשב"א היה אומר שלושה שיעורים מדי יום ביומו; היה משיב על שאלות שהגיעו אליו (נשמרו אצלנו רק חלק מה'שאלות ותשובות' שלו, וחלק זה עצמו - הוא ריבוי מופלג), היה רופא וטיפל בחולים, ובנוסף לכך - היה מקפיד לטייל בכל יום. וכל אלה בנוסף לעבודת ה' האישית שלו (תפילה ולימוד

לעצמו) כו'.

לכאורה מניין מצא פנאי לכל זה? התשובה היא "הצלחה בזמן": בעת השמעת השיעור - הרי שאר העניינים לא היו קיימים לגביו; כך בעת כתיבת התשובות; כך בעת שהעניק טיפול רפואי, כך גם בעת הטיול... (השווה: ספר השיחות קיץ ה'ש"ת עמ' 113 ואילך).

הדפסת ספריו - עבודת קודש

ליהודי תושב ארץ-הקודש שהדפיס חידושי הרשב"א על הש"ס בתוספת כתבי-יד וכו' (ב'6-7 כרכים) כתב הרבי (בט' שבט תשמ"ו - יומן בית חיינו 770 תשמ"ו (ר"מ הרשקוביץ) עמ' 46): נתקבל ותשואת-חן ואזכיר על-הציון ולהצלחה בעבודתו הקדושה זו ומתוך הרחבה (ובמילא מחירה במחיר השוה וכו') כל המרבה במפתחות הרי ז[ה] משובח. כמורכב בכמה הזדמנויות בשנים הראשונות, אנו מוצאים אישים ששיגרו לרבי כרכי חידושים לרשב"א עם הוצאתן לאור.